

C door het jaar 16
20 juli 2025
M. Assumpta

Eerste lezing (Gen., 18, 1-10a)

Uit het boek Genesis

Eens zat Abraham op het heetste van de dag bij de ingang van zijn tent bij de eik van Mamre.

Hij had een verschijning van de Heer.

Toen hij opkeek zag hij drie mannen staan.

Meteen liep hij van de ingang van zijn tent naar hen toe.

Hij boog diep en zei:

Heer, ga niet aan je dienaar voorbij, en wees bij mij te gast.

Ik zal water laten brengen, om je voeten te wassen.

Rust dan wat uit, hier in de schaduw van de boom.

Ik zal ook brood voor je halen om je te sterken voor je verdere reis.

Je bent niet voor niets bij je dienaar langs gekomen.

Zij zegden: Heel graag.

Abraham ging haastig de tent in naar Sara en zei:

Neem gauw drie maten fijn meel, kneed het en bak er koeken van.

Daarna liep hij naar de kudde, zocht een lekker mals kalf uit en gaf het aan zijn knecht om het snel klaar te maken.

Met het klaargemaakte kalf, bood hij hen ook kaas en melk aan.

De mannen aten ervan, en Abraham bleef bij hen staan, daar onder de boom.

Toen vroegen ze hem: Waar is Sara, je vrouw?

Abraham antwoordde: Daar in de tent.

Toen zei de bezoeker: over een jaar kom ik weer bij jou terug; en dan zal Sara, jouw vrouw, een zoon hebben.

Tweede lezing (Kol., 1, 24-28)

Uit de brief van de apostel Paulus aan de christenen van Kolosse

Zusters en broeders,

de vijanden van Christus doen mij veel afzien.

Maar ik draag het met vreugde, omdat ik daardoor het lijden dat Christus moest ondergaan, mag aanvullen.

Het komt ten goede aan de Kerk, die toch het lichaam van Christus is.

God heeft mij immers opgedragen in haar dienst te staan.

Hij wil dat ik zijn woord aan jullie bekend maak.

Een woord dat reeds bestaat van alle eeuwen, maar dat al die tijd verborgen is gebleven.

Maar nu is het bekend gemaakt aan al wie in Hem willen geloven.

Het wordt nu dus ook gehoord door de heidenvolkeren. Ook zij kunnen nu weten hoe krachtig en wonderbaarlijk dat woord is.

Het is samen te vatten als volgt: 'De hoop op het volle leven, die Christus heeft gebracht, is bestemd voor iedereen, ook voor jullie.'

Ik gebruik al mijn kennis om dat goede nieuws door te geven aan alle volkeren,

zonder onderscheid. Ik hoop dat ze erdoor tot de volmaaktheid van Christus kunnen komen.

Evangelie (Lc., 10, 38-42)

Uit het heilig evangelie van onze heer Jezus Christus volgens Lucas

Eens kwam Jezus in een dorp,
en werd er uitgenodigd aan tafel door een vrouw die Marta heette.
Ze had een zuster, Maria.
Die ging zitten aan Jezus' voeten, en bleef er geboeid naar hem luisteren.
Marta echter was heel druk bezig om de tafel klaar te maken.
Ze kwam er even bij staan, en zegde: "Heer, heb je er geen erg in dat mijn zuster mij alleen laat bedienen? Zeg haar toch dat ze mij moet helpen."
Maar Jezus zei: 'Marta toch, waarom maak je je zo bezorgd en druk over van alles. Slechts één ding is belangrijk: dat je luistert naar mijn woorden over Gods plan. Maria heeft daarvoor gekozen. En niemand kan de rijkdom van die boodschap nog van haar afnemen.'

Homilie

Z en B,
is het jullie opgevallen in de eerste lezing dat Abraham drie mannen op bezoek krijgt en dat hij hen dan aanspreekt met: 'Heer, wees bij mij te gast'?
Voortdurend wordt in deze lezing het enkelvoud en het meervoud door elkaar gehaald.
Toch wel een flagrante fout van de vertaler, zou je denken.
Maar zo is het niet. Er steekt een betekenis achter. Zoals met zoveel in de bijbel.

Ja, er kwamen drie mannen voorbij, daar bij de eik van Mamre.
En Mamre wil zeggen: levenskracht.
Dat was het wat Abraham toen nodig had.

Hij was oud geworden, moe en uitgeblust.
Nochtans was hij, toen hij nog een jonge man was, vol enthousiasme op weg gegaan. Hij en zijn vrouw Sara.

Want hij had een stem gehoord, die zegde: 'Trek weg uit je stad, en ga naar het land dat ik je wijzen zal. Daar zal ik een groot volk van je maken.'
Op stap gaan en de wereld beter maken, daartoe voelde hij zich geroepen.

Het was hem duidelijk dat God met hem een nieuw begin zou maken. Nieuwe tijden zouden aanbreken. Alles zou beter worden.
En de kinderen die uit hem en Sara zouden geboren worden zouden later de fakkel overnemen. Een groot en groots volk zouden ze worden.

Maar jaren waren voorbij gegaan. Abraham had rondgetrokken, van streek naar streek. Met zijn vrouw, zijn knechten, zijn dieren.

Hij had zijn tent neergeplant op vruchtbare plaatsen en in dorre streken, hij had zich laten drijven op de wind. Op goed kome het uit. Waar de Heer hem naartoe stuurde.

Maar ondertussen waren ze oud geworden, hij en zijn vrouw Sara. En de tijd om kinderen te krijgen was reeds lang voorbij.

Stilaan was ook zijn geestdrift afgenomen. Zijn hoop op een nieuwe toekomst was als zand tussen zijn vingers weggeglip. Dat van 'een groot volk worden' leek hem meer en meer een ijdele droom.

En hij stapte niet meer.

Hij was erbij gaan zitten. Ontgoocheld, uitgeblust. Onder de eik van Mamre. Ironisch genoeg de plaats die 'levenskracht' heet.

Maar op een bepaald moment, zo zegt het verhaal, kwamen daar plots drie mensen voorbij, vreemdelingen. In het heetste van de dag.

En Abraham sprong recht, verwelkomde hen, en bediende hen. Als koningen ontving hij hen.

Blijkbaar had Abraham dat niet verleerd: zijn gastvrijheid, zijn beschikbaarheid.

Mensen die zijn pad kruisten konden op zijn gulheid rekenen.

Vragen die op hem afkwamen, deden hem rechtspringen: 'Wat kan ik voor je doen?'

En dat heeft hem gered. Daar bij de eik van Mamre.

Want in de stem van die vreemdelingen herkende hij dezelfde stem, die hem ooit uit zijn land had weggeroepen, die hem toekomst had beloofd.

En ook dat had hij geleerd: dat God niet zelf naar je toekomt, dat hij zich niet laat zien. Maar dat hij in mensen naar ons toe komt.

En daarom gebruikt Abraham het enkelvoud en het meervoud door elkaar.

De mensen die bij hem langs komen zijn wel met drie.

Maar hij weet dat hij in hen God zelf mag herkennen.

Daarom spreekt hij hen ook in het enkelvoud aan: 'Heer,' zegt hij. Ook al zijn ze met drie.

En door de komst van die vreemdelingen werd het hem duidelijk dat God hem niet uit het oog was verloren.

Hij voelde weer de hand van de Heer in de zijne, en hij ging weer in zijn droom geloven.

Het verloren gewaande kreeg weer kansen.

En ook het onmogelijke werd weer mogelijk.

Binnen het jaar zou Sara een zoon hebben. Het nieuwe leven – het begin van een groot volk - zou toch kansen krijgen.

Z en B,

Onze kerk lijkt op vandaag op Abraham onder de eik van Mamre.

Een uitgebluste kerk, een ontgoochelde kerk.

Een kerk wiens zwakheden blootgelegd worden en pijnlijk aan de oppervlakte komen.

Een kerk die zijn dynamiek en zijn uitstraling kwijt is. Een kerk die leegloopt.

Een kerk die erbij is gaan zitten, onder de eik van Mamre.

Nochtans hebben velen onder ons nog de tijd gekend, die volgde op het tweede Vaticaans concilie.

Al wie toen verantwoordelijkheid nam in de kerk geloofde erin dat de droom van Paus Johannes 23 werkelijkheid zou worden: dat een nieuwe wind door de kerk zou

waaien, en dat de kerk zich zou ontdoen van wat onze bisschop, Mgr De Smedt in het concilie had genoemd triomfalisme, klerikalisme, en juridisme, waarmee hij bedoelde: een kerk die het voor het zeggen wilde hebben, en alles in regeltjes vastlegde en – als men er zich niet aan hield – dreigde met het hellevuur. In de plaats daarvan moest het Bijbelse verhaal, dat sprak van bevrijding, en dienstbaarheid, en broederlijkheid van onder het stof worden gehaald.

Maar van de vernieuwing waar Paus Johannes van droomde, en het concilie de bakens voor had uitgezet, kwam zo weinig in huis.

De kerk bleef vanuit ivoren torens standpunten innemen, en regels in stand houden, waardoor het aantal van wie haar de rug toekeerden steeds groter werd.

Daarbij kwamen ook haar zwakheden pijnlijk aan de oppervlakte.

Wat gedaan werd lag soms ver van wat geprekeet werd.

En steeds meer verloren kerkmensen die het goed bedoelden hun enthousiasme.

Ze gingen erbij zitten, zoals Abraham onder de eik van Mamre.

Z en B,

Wat onze kerk op vandaag het meeste nodig heeft is een grotere openheid op wat vanuit het onbekende op haar toekomt, zoals de vreemdelingen die bij Abraham langskwamen.

Onze kerk moet uitbreken uit haar gesloten structuren en gedachten.

Ze moet erop vertrouwen dat God ook in onze tijd via onbekende wegen, via onverwachte mensen naar ons toekomt.

Ze moet de hand reiken naar allen die zoekende zijn om zin aan het leven te geven, ook al behoren ze niet tot haar gemeenschap.

In dialoog en samenwerking met hen moet zij frisse ideeën laten groeien, en nieuwe vormen van beleving kansen geven.

Zo kan er hoop ontstaan dat het verhaal van Jezus van Nazareth een nieuwe toekomst kan krijgen.

Pierre Breyne

Wie wil reageren op deze homilie, kan dit doen via e-mail: pierre.breyne@outlook.com En daar krijg je een antwoord op.